

Part of Divorce Act unconstitutional

The Kerala High Court on 23rd February has declared Section 10 A (1) of the Divorce Act unconstitutional. The provisions of Section 10 A(1) stipulate a two-year separation in Christian marriages before the spouses can file petition seeking divorce by mutual consent. A division Bench of the Court has held the provision as discriminatory and in violation of Article 14 of the Constitution which grants equality before law. "The court is of the opinion that the stipulation of 'two years of separated life' for those to whom the Divorce Act applies, is in contradistinction to those similarly placed under Section 13 of the Hindu Marriage Act, Section 32 of Parsi Marriage Divorce Act and Section 28 of the Special Marriage Act would apply, offends the mandate of equality of right to life," the order of the Court says. The further part of the order says that the stipulation of two years of separated life can be severed and read down to one year to bring it to be in conformity with the provisions of other law to avoid unconstitutionality.

The court has upheld the argument that most modern jurisprudence recognises and accepts the right of spouses to get their marriage dissolved by mutual consent.

Women empowered

The on going Budget session of the Parliament has passed the bill that grants reservation to women in State Assemblies and in the Parliament to an extent of 33%.

It was put on hold for the past 14 years due to lack of political consensus. It was first drafted by the United Front government and tabled in Parliament in September 1996.

The Bill has been already introduced in the Rajya Sabha. It was referred to the Parliamentary Standing Committee on Law, Justice and Personnel. The Committee, in its report last December, had recommended the passage of the Bill in its present form and suggested that the issue should not be left to the discretion of political parties.

'No presumption prosecutrix tells the ultimate truth'- SC

During the second week of February, the SC has held that it can not always be taken that a rape victim tells the truth on the offence and regarding the accused. Deviating from the well established principle that the statement of the prosecutrix in rape cases should normally be taken to be true, a bench of the SC has said that there can be no presumption that she is telling the ultimate truth as the charge has to be proved "beyond reasonable doubt" as in any other criminal case. The judgment further says "we are conscious of the fact that in a matter of rape, the statement of victim must be given primary consideration. But, at the same time, the broad principle that the prosecution has to prove its case beyond reasonable doubt applies equally to a case of rape and there can be no presumption that a prosecutrix would always tell the entire story truthfully".

Maneka Gandhi questions amendment to Wild Life Act

Political and environmental activist Maneka Gandhi has questioned the wisdom of the Government for the proposed amendment to the Wild Life Act, 1972. She has said that if the proposed amendments are incorporated, it would be 'the worst wild life law in India'.

The amendments if put in place would remove the schedules to the Act. Jairam Ramesh, the minister concerned on the other hand has justified the proposed amendment on the ground that it would make poaching a more serious offence.

Married men more susceptible to suicide

In India one married man commits suicide every 9 minutes. Of the total 1,25,017 suicide deaths in India during 2008, married men accounted for 57,639. The overall male-female suicide ratio for the same year was 64:36. These are some of the concerning disclosures found in the latest data released by the National Crime Record Bureau (NCRB).

"Every nine minutes a married man is committing suicide in India. Are we ignoring our men too much or burdening them with too many responsibilities?" asks Virag Dhulia of the Save Family Foundation, an NGO fighting for harassed husbands.

Family problems (23.8%) and illness (21.9%) followed by failed love affairs (3.0%), bankruptcy, dowry dispute and poverty (2.4% each) are major causes for suicide in India.

The different level and intensity of depression in men and women is said to be the factor that is forcing more men to commit suicide than women.

Right recognised to know Cabinet's advice to the Prez

In a verdict rendered on 22nd Feb. the Central Information Commission (CIC) under the Right to Information Act has ruled that the citizen have a right to know as to what transpired between the Union Cabinet and the President of India.

While holding so, the CIC has distinguished a SC Judgement that gave immunity to Cabinet's advice to the President from judicial scrutiny. The judgment of the SC is based Art. 74 (2) of the Constitution of India which mandates that such advice can not be inquired into by any Court of law in India. The distinguishing point, according, to the CIC is that such advised can not be 'inquired into', that does not mean that such advice can not be made public.

The matter before the CIC arose when an applicant Franklin Ceasar Thomas sought to know the details of a move of the Union Cabinet to pass a legislation extending reservation facility to convert Christians too. The then President Shankar Dayal Sharma had returned the Bill to the Narasimha Rao Government. Ceasar's application was turned down by President's Secretariate on the ground that the President had not given assent to the ordinance but other details can not be disclosed since the issue involves privileged correspondence.

Singapore becoming hub of Arbitration of Indian Cos

According to Singapore's Law Minister, K. Shanmugam, Singapore is becoming hub of international arbitration of Indian Companies. He says, "We have witnessed an increase in the number of Indian companies using Singapore as an arbitration destination. About 21 per cent of the 114 international cases Singapore International Arbitration Centre (SIAC) saw in 2009 involved at least one Indian party."

The minister was in India recently to participate in a conference organised by CII. The Singapore Government now plans to develop the country as an international arbitration centre and a hub of business activities, the Minister said.

M.F.Husain gets Qatar nationality

M.F.Husain facing arrest warrant from criminal Court for drawing nude picture of goddesses Sarasvati has earned the nationality of Qatar. Soon after the Court in India issued non bailable warrant for his arrest, Husain had fled the country.

In the 9th annual general body meeting of LAF held on 19.02.2010, the life membership fee, annual membership fee of Lahari Advocates Forum & Subscription rates of Communique & Samvada have been revised. Members are requested to pay the difference amount & co-operate.

A judge is nothing but the law speaking.

—Aphorism

Pick up the best

E
d
i
t
o
r
s
p
e
a
k
s

The Union Law Minister, Veerappa Moily has announced that the two Circuit benches of the High Court at Gulbarga and Dharwad would be conferred with the status of permanent benches soon. The Government which normally is indifferent to the needs of the people has in this case acted swiftly. As soon as it became clear that the benches would have adequate work, the Government has come forward to accord permanent status. However, that is not the end of it. It is only a beginning. The people of the region have a larger expectation. They hope that their benches should get the best and the most competent Judges to decide their cases.

The High Court and the Supreme Court should therefore ensure that the fresh appointment of judges be from bar or bench, is held in a most transparent manner and only the best and the most competent judges are sent to man these benches. Though under Judges case II and III the Government has not much of a say in appointment and elevation of the judges to the constitutional Courts, the Government in this case should do every thing it could do to ensure that the benches get only the best and the most competent judges. The judiciary and the executive should not compromise on quality. There is no reservation in judiciary. However, if every section can be satisfied without compromising on the quality, then there would be no objection from any quarter.

There is much wisdom in the old say that a rotten apple in the basket can spoil the basket full of appeals.

Around the Courts

Sec. 227 of Cr.P.C.-discharge-suspicion against the accused can be ground to proceed against? is sifting evidence permissible? is the court bound to forecast the result of the prosecution?

The role of the sessions judge and the nature of material required to frame charge under Sec.228 and the nature of the case requiring discharge under Sec. 227 of Cr.P.C came before the SC in a murder case during January this year.

P.Vijayan, an IPS officer of Kerala cadre who is alleged to have participated in a fake encountered killing of a naxalite, Verghese in 1970 was subjected to criminal prosecution in 1999 for an offence under Sec. 302. Vijayan sought his discharge on many grounds. Both trial Court and HC refused to discharge him. Aggrieved accused approached the SC.

Refusing to discharge him, the SC ruled that

- if two views are possible and one of them gives rise to suspicion only, as distinguished from grave suspicion, the trial Judge will be empowered to discharge the accused.
- at this stage the trial Judge need not see whether trial will end in conviction or acquittal.
- the judge is not mere a post office to frame the charge at the behest of the prosecution.
- At this stage the judge need not have to weigh and balance evidence and probabilities.
- The sufficiency of ground to frame charge would take within its fold the nature of the evidence recorded by the police or the nature of the documents produced before the Court.

(2010 AIR SCW 886)

Frivolous litigation by petitioner-Court grants interim order-petition came to be dismissed- what is the remedy to the aggrieved respondent who has suffered by interim order? Can be petitioner be permitted to make any gain?

The SC has made an attempt to answer these questions in the present case.

According to the Court, no litigant can derive any benefit from mere pendency of a case in a Court of law, as the interim order always merges in the final order to be passed in the case and if the writ petition is ultimately dismissed, the interim order will stand nullified automatically. A party can not be allowed to take any benefit of his own wrong by getting interim order and thereafter, blame the Court. The fact that the writ is found, ultimately, devoid of merit shows that a frivolous writ petition had been filed. The maxim 'Actus Curiae neminem gravabit' which means that the act of the Court shall prejudice no one, becomes applicable in such a case. In such a fact situation the Court is under an obligation to undo the wrong done to a party by the act of the Court. Thus, any undeserved or unfair advantage gained by a party invoking the jurisdiction of the Court must be neutralised.

2010 AIR SCW 856

New Income Tax slabs as per the provisions of the Finance Act, 2010

The following are the part of the proposals made in the Budget speech of the Union Finance minister delivered on 26th February in the Budget Session of the Parliament.

INCOME	TAX RATE
General tax payers	
Up to Rs 1,60,000	NIL
Rs 1,60,001 to Rs 5,00,000	10 per cent
Rs 5,00,001 to Rs 8,00,000	20 per cent
Rs 8,00,000 and above	30 per cent
Women	
Up to Rs 1,90,000	NIL
Rs 1,90,001 to Rs 5,00,000	10 per cent
Rs 5,00,001 to Rs 8,00,000	20 per cent
Rs 8,00,000 and above	30 per cent
Senior citizens- 65 years & above	
Up to Rs 2,40,000	NIL
Rs 2,40,001 to Rs 5,00,000	10 per cent
Rs 5,00,001 to Rs 8,00,000	20 per cent
Rs 8,00,000 and above	30 per cent
Initial estimate of tax savings due to changes in the Income Tax slabs as announced in the Budget:	
Income upto Rs 3 lakhs	no change
upto Rs 5 lakh	- Rs 20,000
upto Rs 6 lakh	- Rs 30,000
upto Rs 7 lakh	- Rs 40,000
upto Rs 8 lakh	- Rs 50,000
upto Rs 10 lakh	- Rs 51,500

Hindu style funeral pyres OK in England

An England based Hindu, Devender Ghai has won his long drawn legal battle against the decision of the City Council of Newcastle which has turned down his request to be cremated as per Hindu rites and customs by burning his dead body. When he opted to be burnt outside the crematorium, it was rejected on the ground that according to the provisions of the Cremation Act, 1902 there can not be a burial or burning of human remains outside the area recognised as crematorium.

His prayer to be allowed to be burnt according to his belief was turned by lower Courts and then by High Court. On 10th Feb. the Courts of Appeal upheld his appeal and gave him liberty to be buried according to his belief.

India-Saudi sign extradition treaty

India and Saudi Arabia have signed extradition treaties to facilitate easy and hassle free transfer of fugitives from each other's countries.

The treaty was signed during PM. Manmohan Singh's visit to Saudi Arabia during last week of February.

HUMOUR

Once bitten twice shy

Judge : you must know that the Court knows the basic principles of

law.

Advocate : having made this mistake before the trial Court I am before the appellate Court.

Profile

The Vice President and the Chairman, Rajya Sabha, Hamid Ansari has appointed a committee consisting of Supreme Court judge V S Sirpurkar, Senior Advocate and jurist P P Rao and Chief Justice of Andhra Pradesh High Court, A R Dave to inquire into the allegations made against CJK Dinakaran. The committee has been constituted under Sec. 3 of the Judges Inquiry Act, 1968. A brief profile of P.P.Rao appeared in the February issue of Communique. Here is a brief profile of J| V.S. Sirpurkar.

J| V.S. Sirpurkar

Born on 22nd August, 1946. Hails from a Lawyers' family – Father, Mother, Wife, Son, Daughter-in-law and Brothers are all Lawyers. Matriculated from Chandrapur District of Maharashtra. Completed Graduation from Morris College, Nagpur. Completed Law Degree from the University College of Law, Nagpur. Practised at Nagpur in the High Court on Constitutional and Criminal sides. Was elected as a Joint Secretary and Secretary of the Bar Association, Nagpur. Was also elected as a Member of Maharashtra Bar Council. Elevated as a Judge of Bombay High Court in 1992. Was incharge of Judicial Officers Training Institute, Nagpur. Transferred to the Madras High Court in December, 1997 where he held the post of 'Executive Chairman' of the Tamil Nadu State Legal Services Authority. Was instrumental in starting the Judicial Academy at Madras. Elevated as CJ, High Court of Uttaranchal. Started Judicial Academy called "Ujala". Co-opted as a Member of the Legal Education Committee of the Bar Council of India, New Delhi. Was elected unopposed as a Member of the Governing Council of the India Law Institute, New Delhi from the Judge's Constituency. Was transferred to the High Court of Calcutta. Started a Judicial Academy in West Bengal. Nominated by Bar Council of India to the General Council of the National Law School of India University, Bangalore, for a term ending on July 28, 2007. Member of the General Council of West Bengal National University of Juridical

Sciences, Kolkata. Elevated to Supreme Court of India, w.e.f. 12.1.2007.

Reality Bill awaits smooth passage

Real Estate Development Regulation Bill, 2010 is awaiting to be passed by the on going Budget session of the Parliament. Some of the salient features of the Bill are :

- * A legislative body 'Real Estate Authority' would be constituted.
- * The Real Estate Developers have to get themselves registered with the Authority.
- * Every project likely to be undertaken by the Developer should get nod of the Authority. The Developer should give a bank guarantee to the authority and an assurance to execute the project and complete it according to the terms of the license.
- * Only the registered project should be executed by the Developer. The details of the registered project would be available on the Web site of the Authority.
- * Those who violate the terms of the license would face forfeiture of bank guarantee and delicensing.
- * Violation of the mandatory statutory provisions may land the developer into jail upto 3 years and fine.
- * An unregistered developer can not advertise his unlicensed projects
- * The registration is renewable at every 3 years.

Sec. 391 of the Companies Bill

can it effectively exclude the jurisdiction of civil Courts ?

Sec. 9 of the Civil Procedure Code mandates that civil Courts to try all suits of civil nature except the suits of which cognisance is either expressly or impliedly barred by any other law for the time being in force.

Sec. 10 of the Companies Act, 1956 specifies that the Courts having jurisdiction under the Companies Act shall be,

- a. High Court and
- b. Where the jurisdiction has been so conferred, the District Court.

That is to say, the civil Court shall get jurisdiction to try any suit under the Companies Act only if it is so conferred with jurisdiction.

However, except these vague mandates there is no other express provision barring the Civil Courts to entertain certain company disputes under the Companies Act, 1956.

But experience tells us that the Civil Court entertains Company disputes if remedy is not provided either before the Company Law Board or the Company Court. The issue of Civil Court's Jurisdiction to entertain certain company matters is also supported by the Constitutional Courts on the ground that there is no specific bar under the existing Companies Act, 1956 barring the Civil Courts in entertaining Company matters and on the ground that the Companies Act, 1956 do not provide all remedial measures to all the shareholders before the Company Law Board or the Company Court.

In the proposed enactment on the company law, which is before the Parliament in the form of the Companies Bill, 2009, an attempt has been made to bar the Civil Court's jurisdiction to entertain company matters.

Section 391 of the Companies Bill, 2009 which is the only provision meant for dealing with the civil Court's jurisdiction is extracted below:

Sec. 391. No Civil Court shall have jurisdiction to entertain any suit or proceeding in respect of any matter which the Tribunal or the Appellate Tribunal is empowered to determine by or under this Act or any other law for the time being in force and no injunction shall be granted by any court or other authority in respect of any action taken or to be taken in pursuance of any power conferred by or under this Act or any other law for the time being in force by the Tribunal or the Appellate Tribunal.

The object of section 391 in the proposed Companies Act is to exclude the Civil Courts in entertaining company disputes and to avoid the jurisdictional ambiguity. Under the existing Companies Act, 1956, shareholders who are qualified to approach the Company Law Board under section 397/398 may choose to approach the Civil Court rather the Com-

pany Law Board.

Now, with the express bar under section 391 of the proposed act, if a remedy is available before the National Company Law Tribunal etc. then, no Civil Court can entertain a suit.

We get support to this view from an authority reported in (2004) 121 Comp Cases 375, wherein it was held that "when there is no express provision excluding the jurisdiction of the Civil Courts, such exclusion can be implied only in cases where a right itself is created and the machinery of enforcement of such right is also provided by the statute. If the right is traceable to the general law of contracts or it is a common law right, it can be enforced through the Civil Court, even though the forum under the statute also will have jurisdiction to enforce that right. Sections 397, 398 and 408 of the Companies Act, 1956, do not confer exclusive jurisdiction on the company court to grant reliefs against oppression and mismanagement. The scope of these sections is to provide a convenient remedy for minority shareholders under certain conditions and the provisions therein are not intended to exclude all other remedies".

But the point is what is the situation if a particular relief is not available to the shareholders before the National Company Law Tribunal or under the new Companies Act?

Under such circumstances, despite section 391 in the proposed Companies Act, it may not be possible to hold that the Civil Courts are barred from entertaining company disputes.

The proposed Act makes provision for constitution of National Company Law Tribunal which would be a statutory body consisting of experts from the relevant field. It has been assigned with the task of deal with company disputes.

It is true that the Civil Court may not be effective like the proposed National Company Law Tribunal, but, when a remedy is not provided before the Tribunal, the shareholders will obviously be approaching the Civil Courts and it may even be supported by the Constitutional Courts in future.

In order to achieve the objective of barring the Civil Court's Jurisdiction effectively, according to an expert in the field, we need to have a detailed and specific provision barring the Civil Court's Jurisdiction and there should be a provision similar to section 151 of C.P.C in the proposed Companies Act giving liberty to the shareholders or the members to approach the Tribunal for the relief which is not specifically provided under the Act. If there is such an arrangement under the proposed Act, the National Company Law Tribunal shall decide the maintainability of the applications or the petitions and can pass appropriate orders.

Foreign Panorama

European court rules against Turkey over ban on erotic novel

The European Court of Human Rights based at Strasbourg has ruled during Feb. 2010 that Turkey had illegally prevented public access to Europe's literary heritage and violated freedom of expression when it banned a classic erotic novel.

The court ruled in favour of a petition from publisher Rahmi Akdas, who in 1999 printed a Turkish translation of French writer Guillaume Apollinaire's 1907 novel *The Eleven Thousand Rods*, which has passages on sadism, homosexuality, paedophilia and necrophilia. Akdas was convicted by Turkish Government of morality crimes and fined about 1,100 euros (\$1,500) and was ordered to destroy all copies of the book.

Turkey has revised laws covering freedom of speech to bring them more in line with European Union standards but still censors books and websites and also jails journalists for their writings.

The European court said in its ruling that states can legally interfere to protect morals if there is a pressing social need, but no such need was present in Akdas' case since a century had elapsed since *The Eleven Thousand Rods* first appeared and it is now part of Europe's literary canon.

"The heavy fine imposed and the seizure of copies of the book had not been proportionate to the legitimate aim pursued (to protect morals) and had thus not been necessary in a democratic society," the ruling said. The court cited Article 10 on free speech in the European Convention on Human Rights. Turkey ranks 123 out of 175 countries on Reporters Without Borders' 2009 Press Freedom Index.

EX CATHEDRA

PRONUNCIATION: (eks kuh-THÉE-druh)

MEANING: adverb, adjective: Spoken with authority; with the authority of the office.

ETYMOLOGY: From Latin *ex cathedra* (from the chair), from *cathedra* (chair). In the Roman Catholic Church, when the Pope speaks *ex cathedra* he is considered infallible. The word cathedral is short of the full term cathedral church, meaning the principal church of a diocese, one containing a bishop's throne.

NOTES: The term is often used ironically or sarcastically to describe self-certain statements, alluding to the Pope's supposed infallibility, as if an office or position conferred immunity from error.

USAGE: "The Supreme Court's *ex cathedra* pronouncement that the area is not riverbed or floodplain commits two errors."

C. Ramakrishna, Advocate and former High Court Govt Pleader is now appointed as additional Central Govt standing Counsel in High Court.

K.SREEDHAR ASSOCIATES

ADVOCATES

need STENOGRAPHER

Contact:

No. 239/10, I Floor,
Bull Temple Road,
'A' Cross, Chamarajpet,
Bangalore-560018.

Phone :

26602539
9448492954

EVENTS & HAPPENINGS

ON 04.02.2010 a Kannada Book titled 'Saphala Vakeela mattu Paati Savalugalu' authored by Vidyadheesha Upadhye and published by Lawyers' Law Book was released in a function held in Vakeelara Bhavana under the auspice of AAB.

ON 11.02.2010 a journal titled 'Current Karnataka Statutes' published by CKS publication under the editorship of K. Shailaja was released in an inaugural function held in Vakeelara Bhavana under the auspice of AAB.

ON 13.02.2010 Lexquisit preseted and Thiru and Thiru law firm and Marquise Finishing School for Lawyers jointly conducted a colloquium on the intellectual property right in the chambers of the law firm.

ON 15.02.2010 the Art of Living conducted its classes in Yoga, Meditation and Sudarshana Kriya, in Vakeelara Bhavana for the benefit of Advocates.

ON 17.02.2010, a workshop on Information Technology Act was conducted in Vakeelara Bhavana under the auspice of AAB.

ON 19.02.2010 and 20.02.2010 sports meet for Bangalore Lawyers was held in the ground of Govt Arts College. The event was held under the auspice of AAB.

ON 23.02.2010 Dr. Devaraj of Vivekananda Yoga Anusandhana Samsthana spoke on "Yoga and Stop Diabetes Movement" in High Court unit of AAB under the auspice of AAB.

On 25.02.2010 a film, on women Trafficking by Ananya Global concerns India and Association for Social Transparency Rights and Action was screened in Vakeelara Bhavana under the auspice of AAB.

ACHIEVEMENTS

Between 24th to 26th Jan 2009 M.H.Sawkar, Advocate, participated and represented the Karnataka state in the South Zone Masters' Aquatic Championship, 2009 and won 6 Gold Medals.

During January 2010, K.S.Nataraju, Advocate from Bangalore, lead Bangalore (Urban) District Athletic Team at 30th State Masters Athletic Championship held in Kanteerava Stadium, Bangalore.

N.Thimmappa, Advocate and director of Dana Prakasha Shri.N.Thimmappa Social and Cultural Trust has been selected for Hradayavanta award to be conferred by Hradayavahini journal, Mangalore and Kochin Karnataka Sangha.

TITBITS

FROM 18.02.2010 the AAB, has commenced APP viva voce classes for the benefit of those who are appearing for interview for the post of APP.

Advocates exclusively practising before MACTs in Bangalore have made a representation to the President, AAB, to take up the matter of extending summer vacation to MACTs too.

K| Ravi Malimath and J| B.V.Nagarathana have been made permanent judges of the Karnataka High Court.

Bar Council gets new office bearers

Jayakumar S Patil, Senior Advocate, and Malleshaiah, Advocate, both from Bangalore Bar have been elected as the President and Vice President respectively of the Karnataka Bar Council.

HUMOUR

A lawyer interrupts while B lawyer was arguing,
B Lawyer : Don't interrupt when I am arguing.
A Lawyer : Don't argue when I am interrupting!
Courtesy : Shivakumar, Advocate-Mediator

OBITUARY

- 06.02.2010 Kubera Gouda Kuradur, Advocate Bangalore expired.
- 09.02.2010 V. Lakshminarayana Sharma, (79), Advocate, Bangalore expired.

ಒಳಗೇನಿದೆ?

ಪುಟ ೧ : ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ, ತಿಂಗಳ ಸುದ್ದಿ
ಪುಟ ೨ : ಪ್ರಚಲಿತ, ಓದುಗರ ಓಲೆ

ಪುಟ ೩ : ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಅಂಗಳದಿಂದ, ಅಂಕಣ
ಪುಟ ೪ : ಸುದ್ದಿ, ಜಾಹೀರಾತುಗಳು,

ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ

೨೦೦೮ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಮತಾಂತರ ವಿರೋಧಿ ಆಂದೋಳನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಸರಣಿ ದಾಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ನೇಮಿಸಲಾಗಿದ್ದ ನ್ಯಾ|| ಬಾ.ಕೃ. ಸೋಮಶೇಖರ್ ಆಯೋಗ ಫೆ. ೧೦ರಂದು ತನ್ನ ಮಧ್ಯಂತರ ವರದಿಯನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಅಂದೆ ಆಯೋಗ ತನ್ನ ವರದಿಯಲ್ಲಿನ ಕೆಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಚೀನಾ ತನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಚಾರ ದೂರವಾಣಿ ಆಪರೇಟರುಗಳಿಗೆ ಎಸ್.ಎಂ.ಎಸ್ ಮತ್ತು ಎಂ.ಎಂ.ಎಸ್.ನಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡುವ ಅಶ್ಲೀಲ ಸಂದೇಶ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಒದಗಿಸದಂತೆ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿದೆ. ಹಿರಿ ತೆರೆ-ಸಿನೆಮಾ ಮತ್ತು ಕಿರು ತೆರೆ-ಟಿ.ವಿ.ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸೆನ್ಸಾರ್ ಕಾನೂನು ಅತ್ಯಂತ ಕಿರು ತೆರೆಯಾದ ಫೋನಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಲಿದೆ.

ನಾರ್ಥ್ ಫೌಂಡೇಷನ್ನಿನ ಪಿಟಿಷನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ದೆಹಲಿ ಉ.ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸಲಿಂಗ ಕಾಮಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟ ವಿಷಯ ತಿಳಿದಿದೆಯಲ್ಲ? ಅದರ ವಿರುದ್ಧದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮತ್ತು ಇಸ್ಲಾಂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಭಾಗಿಯಾಗಿವೆ. ಯಾವ ಹಿಂದೂ ಸಂಘಟನೆಯೂ ಅಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ನಿಲುವು ತಿಳಿಸುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದವರು ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ವರ್ಮೀರ್ ಬೇಗ್.

ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಯು.ಪಿ.ಎ. ಸರಕಾರದ ಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ದಳಕ್ಕೆ (National Investigation Agency)ಕ್ಕೆ ೧೯೭೫ನೇ ಬ್ಯಾಚಿನ ಭಾರತೀಯ ಪೊಲೀಸ್ ಸರ್ವೀಸಿನ ಅಧಿಕಾರಿ ಎಸ್.ಸಿ. ಸಿನ್ಹಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿಯುಕ್ತಿಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಚ್ಛೇದಿತ ಪತ್ನಿಗೆ ಹಳೆ ಗಂಡನ ಹೆಸರನ್ನು ತನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಮುಂದೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಾಂಬೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಪಿತ್ತಿದೆ. ವಿಚ್ಛೇದಿತ ಪತ್ನಿ ತನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಹಳೆ ಪತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಜುಗರದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ನೊಂದ ಪತಿರಾಯರು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೊರೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಹಳೆ ಹೆಂಡತಿ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಬಳಸದಂತೆ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ಕೋರಿದ್ದರು. ಕೌಟುಂಬಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ವಿಚ್ಛೇದಿತ ಪತಿಯ ಪರವಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದ ತೀರ್ಪನ್ನು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ವಿವಾಹ ನೊಂದಣಿಗೆ ಈಗಿರುವ ೩೦ ದಿನಗಳ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಕಾನೂನು ಇದೆ ಲೋಕಸಭೆಯ ಬಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲ್ಪಡಲಿದೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ತೆಲಂಗಾಣ ರಾಜ್ಯ ರಚನೆಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಬಲಗೊಂಡ ನಂತರ ಕೇಂದ್ರ ನ್ಯಾ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನೇತೃತ್ವದ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಿ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯ ರಚನೆಯ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಲು ಕೋರಿದೆ. ನ್ಯಾ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ.

ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆದಿರುವ ದೆಹಲಿ ಉ.ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ-ಪಾಸ್ತಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸರಕಾರ ಸುತ್ತಿ ಬಳಸಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಸಿಬಿಐಗೆ

ದೆಹಲಿ ಸ್ಟೇಷಲ್ ಪೊಲೀಸ್ ಎಸ್ಪಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟನ್ನಡಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಸಿಬಿಐ ತನಿಖಾದಳಕ್ಕೆ ಪ್ರಕರಣವೊಂದನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರಕಾರದ ಅನುಮತಿಗೆ ಕಾಯಬೇಕಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಎಂದರೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಹೀಗೆಂದು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪಂಚ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಪೀಠವೊಂದು ತೀರ್ಪಿತ್ತಿದೆ.

ಮಾರ್ಚ್ ೨೦೦೭ರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಬಳಸಿ (by pass) ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸಿಬಿಐ ತನಿಖೆಗೆ ಆದೇಶಿಸಬಹುದೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ದ್ವಿ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠವೊಂದು ಹಿರಿಯ ಪೀಠದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲೆಂದು ಬಯಸಿತ್ತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ಪರಸ್ಪರ ವೈರುಧ್ಯಮಯ ತೀರ್ಪಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಪೀಠಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯ ಪೊಲೀಸರು ತನಿಖೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕರಣವೊಂದನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸಿಬಿಐಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಬಹುದಾದರೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಂಥ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಕಾರಣಗಳೇನಿರಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ತೀರ್ಪು ಹೊರಬಿದ್ದಿರುವುದು ಫೆ. ೧೭ ರಂದು.

ಪೀಠಗಳಿಗೆ ಕಾಯಂ ಭಾಗ್ಯ

ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷ ಪೂರೈಸಿರುವ ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪೀಠಗಳಿಗೆ ಕಾಯಂಮಾತಿಯ ಭಾಗ್ಯ ಸಿಗುವ ಘಳಿಗೆ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿಯವರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಪೀಠಗಳಿಗೆ ಕಾಯಂ ಪೀಠಗಳೆಂಬ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡುವ ಕರಡು ಆಜ್ಞೆ ಕಾನೂನು ಸಚಿವಾಲಯದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿದ್ದು ಅಂತಿಮ ಆಜ್ಞೆ ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಹೊರ ಬೀಳಬಹುದು.

ಧಾರವಾಡದ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ೫ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ೪ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ೯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ತುಂಬಬೇಕಾಗಲಿದೆ.

ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗಿಲ್ಲ ಮೀಸಲು

ಆಂಧ್ರ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸರಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡುವಂತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಸರಕಾರ ೨೦೦೭ರಲ್ಲಿ ಶಾಸನವೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ೪% ಮೀಸಲಾತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿತ್ತು.

ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮೀಸಲಾತಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದೆ. ಒಂದು, ಈ ಮೀಸಲಾತಿಯಿಂದ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಪರಿಮಾಣ ೫೦% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಲಿದೆ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಂದುಳಿತವನ್ನು ಸಾಬೀತು ಮಾಡುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿ ರಾಜ್ಯಸರಕಾರದ ಬಳಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ತೀರ್ಪು ಹೊಸ ಬಿದ್ದಿರುವುದು ಫೆ. ಮೊದಲ ವಾರದಲ್ಲಿ.

ವರದಕ್ಷಿಣಾ ಸಾವು: ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಸಾವಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಾ ನೀತಿ ಸಡಿಲ

ವರದಕ್ಷಿಣಾ ಸಾವು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿರಳ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಪಾದಿತನಿಗೆ ಜೀವಾವಧಿ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬಹುದೆಂದು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ ಸೆ. ೩೦೪-ಬಿ ಪ್ರಕಾರ ವರದಕ್ಷಿಣೆಗಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಅಪರಾಧಗಳಲ್ಲಿ ವಧುವಿನ ಸಾವು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಅಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಏಳು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಜೀವಾವಧಿ ಶಿಕ್ಷೆವರೆಗಿನ ಜೈಲುವಾಸವನ್ನು ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ತನ್ನದೆ ಹಿಂದಿನ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ, ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಈ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದೇನೆಂದರೆ 'ಸೆ. ೩೦೪-ಬಿ ಪ್ರಕಾರ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಬೇರೆ ಅಪರಾಧಗಳಂತೆ ಸಾಬೀತು ಮಾಡಬೇಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಪರಾಧ ನಡೆದಿದೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಅವಶ್ಯಕ'.

ಈ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಮರಣದಂಡನೆ ವಿಧಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿರುವ ನ್ಯಾ|| ಎ.ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣನ್ ನೇತೃತ್ವದ ಲಾ ಕಮಿಷನ್ ಅಂಥ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜುಲೈ ೨೦೦೯ರ ಸಂವಾದದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಲೇಖನ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಬಹುದು.

ಪ್ರಚಲಿತ

ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ - ಸಂಧಾನ

ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಯ ಮಧ್ಯೆ ಸಣ್ಣ ವಿರಸವೊಂದು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಮಾತಾಡಿಸಿ ಬಗೆಹರಿಸಬಹುದು. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಹೇಳುವವರಿಲ್ಲ, ಕೇಳುವವರಿಲ್ಲ, ಇದ್ದರೂ, ಇವರು ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಲಾರರು. ವಿರಸ ಕೋರ್ಟಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲೇರುತ್ತದೆ. ಗಂಡ ವಿಚ್ಛೇದನ ಕೇಳಿದರೆ ಹೆಂಡತಿ ಬೇಡವೆನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರಲು ಒಪ್ಪಲಾರಳು.

ಅರವಿಂದ ಎಂ. ನೆಗಳೂರ

aravindneglur@gmail.com

ತಮಗೆ ಯಾವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆನ್ನುವ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇಟ್ಟಿರ ಲ್ಲಿಯೂ ನಶಿಸಿ ಹೋಗಿದೆ. ವಿರುದ್ಧ ಪಾರ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ವಿಜಯ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ದೊಂದೆ ಹಟ.

ಇಂಥ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದ್ದೊಂದೆ ಅಲ್ಲ. ಸಾಲಗಾರನಿಗೆ ಬರಬೇಕಿರುವುದು ಕೇವಲ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಜಾಮೀನುದಾರನ ಖಾಲಿ ಚೆಕ್ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೆಂದು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಚೆಕ್ ಬೌನ್ಸ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಡ್ಡಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಜಾಮೀನುದಾರನನ್ನೂ ಅಡ್ಡಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ವ್ಯಾಜ್ಯ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮೇಲೊಂದಿಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿಗೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಾದರೆ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಗೆ. ಆದರೆ ಸಂಧಾನಮಾಡಿಸುವವರು ಯಾರು?

ರೈತರಿಬ್ಬರ ಮಧ್ಯದ ತಕರಾರು. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹೊಲ, ಮಧ್ಯದ ಗಡಿರೇಖೆ ಎಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಅವನ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಇವನು, ಇವನ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಅವನು ಕಟಾವು ಮಾಡಿ, ಹೊಡೆದಾಡಿ ಬಡೆದಾಡಿ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟ್, ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೂ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದ್ದ ಸಾಲಿನ ಪಕ್ಷಗಾರರ ಕ್ಯೂನಲ್ಲಿ ಇವರಲ್ಲೊ ಹಿಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಬಗೆಹರಿಸುವುದೆಂದೂ ಏನೋ? ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿವಾದವನ್ನೆ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಯಬಹುದು. ಬದುಕಿದ್ದರೂ, ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕೋರ್ಟ್ ಫೀ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅಥವಾ

ಸಿಪಿಸಿ ಯ ಸೆ.೮೯

ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ ಆ್ಯಂಡ್ ಕನ್ಸಿಲಿಯೇಶನ್ ಆ್ಯಕ್ಟ್, ೧೯೯೬ರ ಭಾಗ III ಸೆ. ೬೧ರಿಂದ ೮೦

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರೊಸಿಜರ್ (ಮಿಡಿಯೇಷನ್) ರೂಲ್ಸ್, ೨೦೦೫ ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರೊಸಿಜರ್ ಎ.ಡಿ.ಆರ್. ಕರ್ನಾಟಕ ರೂಲ್ಸ್ ೨೦೦೫

ಆರ್ಟ್ ೨೩ ರೂಲ್ ೩ ಸಿಪಿಸಿ

ಕಾಲಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ದಾವಾ ತಂದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ದಾವಾ ವಜಾ ಮಾಡಬಹುದು.

ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಾದ ಹಾಗೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ, ಪ್ರಕರಣ ಮಾತ್ರ ಮುಗಿದಿರುತ್ತದೆ.

ಇಂಥ ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಕ್ಷಿಗಾರರಿಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಡಬಹುದಾದಂ ತಹ ಯಾರಾದರೂ ನಿಶ್ಚಕ್ಷುಷತೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿವಾದವನ್ನೆ ಬಗೆ ಹರಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮೊದಲ ವಿಚಾರಣಾ ದಿನದಂತೆ ಕಾಂಪ್ರಮೈಸ್ ಪಿಟಿಷನ್ ದಾಖಲಿಸಿ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಡಿಕ್ರಿ ಪಡೆಯುವಂತಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆ? ವಿವಾದವೂ ಬಗೆ ಹರಿಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾರ ಮನದಲ್ಲಿ ಕಹಿ ಭಾವನೆಯೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಓದುಗರ ಓಲೆ

ನಮಗೇಕೆ ನಿವೃತ್ತರು?

ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಕಿಯಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಂಜೆ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು, ಎಂಬ ಸುದ್ದಿಗೆ ಗುದ್ದಿ ನನ್ನದೊಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ.

ಸಾಕಷ್ಟು ಟೈಡ್ ಆಗಿ ರೆಟೈರ್ಡ್ ಆದ ಜಡ್ಜ್‌ಗಳ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಕಕ್ಷಿದಾರರಿಗೆ ಡಿಸ್ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ. ಓಲ್ಡ್ ಆನ್ (ದಿ ಬೆಂಚ್) ಅಂದ್ರೆ, ಕೇಸುಗಳು ಹೋಲ್ಡ್ ಆನ್ ಆಗುವುದು ಸಹಜ. ಅನುಭವ ಅಪಾರವಾಗಿದ್ದರೂ ರಕ್ತ ಅಷ್ಟು ಬಿಸಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ? ಕಿವಿ, ಕಣ್ಣು, ನಾಲಿಗೆ, ಮನಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ? ಹೀಗಿದ್ದಾಗ 'ಬಾಕಿ' ಇತಿಹಾಸ ಮರುಕಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಏನು?

ಈಗಾಗಲೇ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಷೆಡ್ಡ್ ಮಾದರಿ 'ದಮ್ಯುಯಾಂತೀನ್ ದಾರಿ ಬಿಡು' ಅಂತಾ

ಇದಕ್ಕೊಂದು ಕಾನೂನಿನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯ ವಿವಾದ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯ (Alternative Dispute Resolution ಅಥವಾ ADR) ವೆಂಬ ಹೊಸ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಿದ್ಧಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರ ವೃತ್ತಿನಿರತ ವಕೀಲರಿಗೆ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿ ಸಂಬಂಧಿ ಕೌಶಲ್ಯ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಹೊಸ ಅವಕಾಶ. ಹಾಗೆಂದು ಇದು ವಕೀಲರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವೆಂದೆನೂ ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಜನರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಬೇಕಾಗಿರುವ ಗುಣಗಳು, ತಾಳ್ಮೆ, ಸಹನೆ, ನಿಶ್ಚಕ್ಷುಷತೆ ಮನೋಭಾವ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವೃತ್ತಿನಿರತ (Professionalism). ವೈದ್ಯರು, ಚಾರ್ಟೆಡ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟರು, ಹಮಾಲರ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಮಧ್ಯದ ವಿವಾದದ ಅರಿವಿರುವವರು, ಶೇರ್ ಬ್ರೋಕರ್‌ಗಳು, ಮನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು, ಒಳಾಂಗಣ ವಿನ್ಯಾಸಗಾರರು ಹೀಗೆ ನೀವು ಯಾರನ್ನೆ ಹೆಸರಿಸಿ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಶೇರ್ ಬ್ರೋಕರ್ ಒಬ್ಬರು ಸಂಧಾನಕಾರರಾದರೆ ಅವರು ಶೇರ್ ಬ್ರೋಕರ್ ಮತ್ತು ಸಬ್ ಬ್ರೋಕರ್

ಪರ

- ತೀರ್ಮಾನ ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷದಾರರು ಇಷ್ಟ ಪಟ್ಟಂತೆ, ಹೊರಗಿನಿಂದ ಹೇರಿದ್ದಲ್ಲ.
- ರಾಜಿ-ಸಂಧಾನದ ಮುಖಾಂತರ ಪರಿಹಾರ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯ.
- ರಾಜಿ-ಸಂಧಾನದ ಮುಖಾಂತರ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಂಡರೆ ಹಣ ಉಳಿತಾಯ, ಸಮಯ ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಮೇಲಿನ ಹೊರೆ ಇಳಿತ.
- ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆದಂತೆ ಸೀಮಿತ ಪರಿಹಾರವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲಿ ರಾಜಿ ಸಂಧಾನದ ಮುಖಾಂತರ ಹೊಸ-ಹಳೆಯ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಉದ್ಭವವಾಗಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲ ವಿವಾದಗಳನ್ನೂ ಬಗೆ ಹರಿಸಿಕೊಂಡು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದಿರಬಹುದು.
- ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಜಯ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸೋಲು. ಸೋತವರಿಂದ ಅಪೀಲು. ರಾಜಿ ಸಂಧಾನದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಜಯ. ಹಾಗಾಗಿ ಅಪೀಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ.

ವಿರುದ್ಧ

- ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯುಳ್ಳ ಸರಿಯಾದ ಸಂಖ್ಯೆಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಡುವ ನ್ಯಾಯದಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ರಾಜಿ-ಸಂಧಾನಕ್ಕಲ್ಲ.
- ಸಿಗಲಾರದ ಅಡ್ಡರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಪಡೆಯಲು ರಾಜಿ-ಸಂಧಾನದ ದುರ್ಬಳಕೆ ಸಾಧ್ಯ.
- ಇದೆಲ್ಲ ಬಾಯ್ಕಾತಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯ. ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸಂಧಾನಕಾರರಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ? ಅವರ ತರಬೇತಿಗೇನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ? ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾರ ನಿಯಂತ್ರಣವಿದೆ? ಅವರು ಎಡವಿದರೆ ಪರಿಹಾರವೇನು?
- ಕಾನೂನಿನ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ರಾಜಿ ಸಂಧಾನ ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೊರಗಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಾದ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿರಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಮಧ್ಯದ ಅಥವಾ ಬ್ರೋಕರ್ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ಮಧ್ಯದ ಅಥವಾ ಹೂಡಿಕೆದಾರ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿಯ ಮಧ್ಯದ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ರಾಜಿ ಸಂಧಾನ ಮಾಡಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಜ್ಞಾನ (Specialised Knowledge) ಉಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ, ಅಲ್ಲಿ ತಲೆ ತಲಾಂತರದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ರೀತಿ-ನೀತಿ, ಪದ್ಧತಿಗಳ ನಿಕಟ ಪರಿಚಯವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಳಿಸಿದ ಗುಣಗಳಿರುವ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ರಾಜಿ ಸಂಧಾನಕಾರರಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ವಕೀಲರಿಗಿರುವ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯವೆಂದರೆ ವಿವಾದ ಉದ್ಭವವಾಗುವ ಸೂಚನೆ ಸಿಕ್ಕ ತಕ್ಷಣ ಪಕ್ಷಗಾರರು ಮೊದಲು ಬರುವುದೇ ವಕೀಲರ ಬಳಿ. ಜೊತೆಗೆ ವಕೀಲರಿಗೆ ಕಾನೂನಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. (ಅಪವಾದಗಳೂ ಇವೆ!)

೧-೨-೨೦೦೨ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ

ಬಂದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸಿಪಿಸಿ ಯ ಸೆ.೮೯ ರಾಜಿ-ಸಂಧಾನವನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜಿ-ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಲು ನ್ಯಾಯಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇಂಥ ರಾಜಿ-ಸಂಧಾನಗಳು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲೆಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ೨೦೦೫ರಲ್ಲಿ ಎರಡು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ ಆ್ಯಂಡ್ ಕನ್ಸಿಲಿಯೇಶನ್ ಆ್ಯಕ್ಟ್, ೧೯೯೬ರ ಭಾಗ III ಸೆ. ೬೨ರಿಂದ ೮೦ ವರೆಗಿನ ಭಾಗಗಳೂ ರಾಜಿ-ಸಂಧಾನವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿವೆ.

ರಾಜಿ-ಸಂಧಾನದ ಮೂಲಕ ಬಗೆಹರಿಯುವ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಹೇರಿದ್ದಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಪಕ್ಷಗಾರರಿಗೆ ಒಳಗಿನಿಂದ ಬಂದದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕಾನೂನಿನ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳು (Litigation) ಇದೆ ದರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸದಿದ್ದರೆ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ದೇಶದ ನ್ಯಾಯದಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕುಸಿದು ಬೀಳಬಹುದೆಂದು ಭಾರತದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಎಚ್ಚರಿಸಿದೆ. ರಾಜಿ-ಸಂಧಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನ್ಯಾಯದಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಬಂದ ವರವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಸದುಪಯೋಗ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯ ಬಳಕೆ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ.

ಸಾಗಿರೋ ಕಲಾಪಗಳಿಂದ ಉಪಸ್ಥಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ವೇಕೆನ್ನಿಗಳಿಂದಂಟಾದ ಪ್ರಲಾಪಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೇಸುಗಳು ಸೆಟ್ಲೆ ಆಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ತಕ್ಕಡಿ ಹಿಡಿದ ನ್ಯಾಯದೇವತೆಯ ಪಾದದಡಿ ಕಕ್ಷಿದಾರರಿರಲಿ, ಅವರ ಲೀಗಲ್ ಹೇರ್‌ಸೂ (ಅಮೆಯ ನಡಿಗೆ ತಾಳಲಾರದೆ ಬೇ ಸತ್ತ hares?) ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸತ್ಯಾ ; ಇದಕೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ!

'ನ್ಯಾಯ ದೇವತೆಗೂ ನ್ಯಾಯದ್ವೇ ವ್ಯಥೆ' ಅನ್ನುವ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, ಸಂಜೆ ಕೋರ್ಟುಗಳ ನಿರ್ವಹಣಾವೆಚ್ಚ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಧಿಕವಾದರೂ ಸರಿ, ಐವತ್ತು ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ವಯೋಮಾನದ ಅರ್ಹ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ, ಅಡ್ ಹಾಕ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರುಗಳನ್ನಾಗಿ ಕನ್ಸಾಲಿಡೇಟೆಡ್ ಸಂಬಳದ ಮೇಲೆ ನಿಯುಕ್ತಿಗೊಳಿಸುವುದು ಉಚಿತ.

ಸೂತ್ರಧಾರ ರಾಮಯ್ಯ
ವಕೀಲರು

ಬೆಂಗಳೂರು

ವಾದ-ಪ್ರತಿವಾದ ಪತ್ರಗಳ ತಿದ್ದುಪಡಿ-ಆರ್ಡರ್ VI ರೂಲ್ ೧೭. ಸಿ.ಪಿ.ಸಿ.

ಸಿವಿಲ್ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾದ ಪ್ರತಿವಾದ ಪತ್ರಗಳ ತಿದ್ದುಪಡಿ (Amendment of Pleadings) ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾನೂನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಬಗೆಹರಿಯದ ವಿವಾದವಿದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಬೇಕು? ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಕು? ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಕೇಳುವ ಪಕ್ಷಗಾರನ ನಡವಳಿಕೆ-ವರ್ತನೆಯನ್ನು (Conduct) ನೋಡಬೇಕು? ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕೇಳುವ ಪಕ್ಷಗಾರನಿಗೆ ವೆಚ್ಚ(cost) ವಿಧಿಸಬೇಕು? ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಎಂದೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗದ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿಯಾದರೂ ಬಗೆ ಹರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋದ ಪ್ರಕರಣ ಇದಾಗಿದ್ದು ರೇವಜಿತು ಬಿಲ್ದರ್ನ್ ವಿರುದ್ಧ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಕರಣದ ಪಕ್ಷಗಾರರು.

ತೀರ್ಮಾನ ನೀಡಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತನ್ನದೆ ೧೫ ಹಳೆಯ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಬಾಂಬೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ೨ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ೪ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ.

ಈ ತೀರ್ಮಾನದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ತತ್ವಗಳು ಹೀಗಿವೆ.

೧) ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಅಂತಿಮ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅವಶ್ಯಕವೆ ಎಂದು

ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಅಂಗಳದಿಂದ

ನೋಡಬೇಕು.

೨) ತಿದ್ದುಪಡಿಸಲು ಮಾಡಿರುವ ಅರ್ಜಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

೩) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಹಾನಿ/ನಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ನಷ್ಟ ಭರ್ತಿಮಾಡಲು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

೪) ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವುದರಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆಯೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳದ ವಿವಾದ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

೫) ಕೇಳಲಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುವುದರಿಂದ ದಾವಾದ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಬದಲಾವಣೆಯೇನಾದರೂ ಆಗುತ್ತದೆಯೆ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

೬) ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಲಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ದಾವಾ ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಲಮಿತಿ (Limitation) ಯಿಂದ ಹೊರಗಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸ ತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಈ ೬ ನಿಯಮಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಸಿ.ಪಿ.ಸಿ.ಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ೨೫ ರಡಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದಾದರೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು ಎಂದು

ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ.

೧) ದಾವಾದ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕೇಳಲಾಗಿದೆ?

೨) ವಿಚಾರಣೆಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಂತರದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಲಾಗಿದೆ.

೩) ಆರ್ಥಿಕ ಲಾಭ ಯಾವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸೇರಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಗಣಿಸಬೇಕು.

೪) ವೆಚ್ಚ ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿರದೆ ನಿಜವಾದುದಾಗಿರಬೇಕು.

೫) ಒಂದು ಪಕ್ಷದವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕಾಗುವ ಅನಾನುಕೂಲವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚ ವಿಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(೨೦೦೯ ಎಐಆರ್ ಎಸ್.ಸಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು. ೬೬೪೪)

ಸೆ. ೨೨೫-ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ - ಸೆ. ೨೦ ಕುಟುಂಬ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಕಾಯ್ದೆ - ಸೆ. ೧೨೫ ರಡಿಯಲ್ಲಿ ತತ್ಕಾಲಿಕ ಜೀವನಾಂಶಕ್ಕಾಗಿ ಮೊಕದ್ದಮೆ - ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಯಾರಿಗೆ?

ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯ ಸೆ. ೧೨೫ ರಡಿ ಪರಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿಂದ ದಾಖಲಾಗುವ ತತ್ಕಾಲಿಕ ಜೀವನಾಂಶಕ್ಕಾಗಿ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಯಾರಿಗಿದೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತನ್ನದೆ ಹಳೆಯ ಮೊಕದ್ದಮೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಇಂಥ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವ ಅನನ್ಯ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ (exclusive jurisdiction) ಕುಟುಂಬ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗಿದೆ.

(೨೦೦೯ ಎಐಆರ್. ಎಸ್.ಸಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು. ೭೪೯೦)

ಲಹರಿ

ಎಸ್.ವಿ.ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮೂರ್ತಿ

ವಿ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿ

ದಿನಾಂಕ ೧೯-೦೨-೨೦೧೦ರಂದು ನಡೆದ ಲಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆಯ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಗಾಗಿ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಸ್.ವಿ.ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮೂರ್ತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಲಹರಿಯ ಬೆಳ್ಳಿ ಹಬ್ಬದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿನ ವಿಶೇಷ ಲೇಖನ ಮಾಲೆಯ ೩ನೇ ಕಂತು ಅನಿವಾರ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ತಿಂಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರವಿರಲಿ.

-ಸಂ.

ದಿನಾಂಕ ೧೯-೦೨-೨೦೧೦ರಂದು ನಡೆದ ಲಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆಯ ೯ನೇ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ಎ) ಲಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆಯ ಆಜೀವ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಹಾಲಿ ರೂ. ೫೦೦/- ರಿಂದ ರೂ. ೧೦೦೦/-ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬಿ) ವಾರ್ಷಿಕ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ರೂ. ೫೦/-ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಿ) ಕಮ್ಯುನಿಕ್ ಮತ್ತು ಸಂವಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ದರ ರೂ. ೪೦/-ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ ಬಟವಾಟೆಗೆ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ರೂ. ೧೦೦/-ಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಉಳಿಕೆ ಹಣವನ್ನು ೬ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಸಲು ಕೋರಲಾಗಿದೆ.

ಊಹಂ, ನಿಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆ ತಪ್ಪು. ಇದು ಆ ಸಿನೆಮಾ ಬಗೆಗಿನ ಲೇಖನವಲ್ಲ.

"Just ಮಾತ್ ಮಾತಲ್ಲಿ ಬಗೆ ಹರಿಯುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಯಾಕೆ ಹೋಗ್ತೀರಿ? ಹೋದರೂ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಯಾಕೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಲೆದಾಡುತ್ತೀರಿ?" ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಕೀಲ-ಮಿಡಿಯೇಟರ್ ಎಸ್.ಎನ್.

ಪ್ರಶಾಂತ ಚಂದ್ರ. ನೀವು ಅವರನ್ನು ಮಿಡಿಯೇಟರ್ - ವಕೀಲ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೂ ಕರೆಯಬಹುದು.

ಪ್ರಶಾಂತ ಚಂದ್ರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸದ್ಯ ಇರುವ ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಜನ ತರಬೇತಾದ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆದಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಇವರನ್ನು ಮತ್ತು ಇವರಂತೆ ಹಲವರನ್ನು ತರಬೇತು ಮಾಡಿದ್ದು ಅಮೇರಿಕಾದ ಸ್ಟಾನ್ ಫಾರ್ನ್‌ಸ್ಟಾಡ್ Institute for the Study and Development of Legal Systems (ISDLS) ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ಸೇವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, (KSLSA) ಮತ್ತು International Centre for Alternate Dispute Resolution (ICADR). ಮಾರ್ಚ್-೨೦೦೭ರಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಮುಗಿಸಿದ ನಂತರ ಈವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ೨೫೦ರಿಂದ ೩೦೦ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆದಾರನ

Just ಮಾತ್ ಮಾತಲ್ಲಿ...

ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಶಾಂತ ಚಂದ್ರ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರು ೭೦% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಫಲ ನೀಡಿದೆ. ಯಶಸ್ವಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹಲವು ಪಕ್ಷಗಾರರು ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಕಾಯದೆ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪಕ್ಷಗಾರರಿಗೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದೆಯಲ್ಲದೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಮೇಲಿನ

ಹೊರೆಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ವೃತ್ತಿವಿರತ ವಕೀಲರಿಗೆ ಸಂಧಾನ-ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಕಲಿಕೆಯ ಮತ್ತು 'ಅರ್ಥ'ಪೂರ್ಣ ಕಸುಬಿನ ಕ್ಷೇತ್ರವೂ ಹೌದು. ಸುಮಾರು ೨೫೦ರಿಂದ ೩೦೦ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಇವರಿಗೆ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಅನುಭವ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿವೆ. ತಮ್ಮ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅನುಭವವನ್ನು ಪ್ರಶಾಂತ ಚಂದ್ರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ 'Just ಮಾತ್ ಮಾತಲ್ಲಿ.....' ಅಂಕಣದ ಮುಖಾಂತರ ನಮ್ಮ ಓದುಗರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಿದ್ದಾರೆ.

ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಸಂಧಾನ-ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆದಾರ ಪ್ರಶಾಂತ ಚಂದ್ರರನ್ನು Just ಮಾತ್ ಮಾತಲ್ಲಿ...

-ಸಂ.

ಹಕ್ಕಿನ ಮಾಹಿತಿ ಕರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆ

ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾನೂನಿನಡಿಂಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುವ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಒಂದು ಕರೆ ಕೇಂದ್ರ (Call Centre) ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಗಂಭೀರ ಚಿಂತನೆ ನಡೆದಿದೆಯೆಂದು ರಾಜ್ಯ ಪಾಲ ಎಚ್.ಆರ್. ಭಾರದ್ವಾಜ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಫೆ. ೨೫ರಂದು ಆರಂಭವಾದ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಅಧಿವೇಶನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಂಟಿ ಸದನವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಇದೇ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲ ಕೆಳಹಂತದ ನ್ಯಾಯಾ ಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಕೋಶ (Legal Cell) ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಕಮ್ಯುನಿಕ್ ಮತ್ತು ಸಂವಾದಕ್ಕೆ ಚಂದಾದಾರರಾಗಲು

ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ:

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ್

೯೪೪೪೮೮ ೬೪೪೨೩

ಶ್ರೀ ಅಶೋಕ್ ಕುಮಾರ್

೯೪೪೫೩ ೬೯೧೩೦

ಜಾಹೀರಾತಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕಾದ

ಚೆಲಿಫೋನ್ ಸಂಖ್ಯೆ :

೯೪೪೮೨೨೪೦೭೩೧

ಸ್ತ್ರೀವಾದಕ್ಕೆ ಜಯ

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲೊಂದು ಸಂತಸದ ಸುದ್ದಿ ಇದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ವರದಿಯೊಂದರಂತೆ ೧೯೯೯ರಿಂದ ೨೦೦೬ ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಮಹತ್ವದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಮಹಿಳೆಯ ಹಿಂದುಳಿಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಪುರುಷ ಪಾರಮ್ಯದ ಅಂತರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

Gendering Human Development Indices : Recasting the Gender Development Index and Gender Empowerment Measure for India ಹೆಸರಿನ ಈ ವರದಿಯು ಹಲವಾರು ಕುತೂಹಲಕಾರಿ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ.

GEM ಎಂದರೆ Gender Empowerment Measure ಎಂಬ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಅಳತೆಗೋಲಿನಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ದೊರಕುತ್ತಿರುವ ನ್ಯಾಯ, ಅವಕಾಶ, ತೀರ್ಮಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಪಾತ್ರ, ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅಳೆದರೆ ಭಾರತ ೧೯೯೯ ರಿಂದ ೨೦೦೬ ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದೆ.

ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಮೀಸಲಾತಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಹುದ್ದೆಗಳು ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾಲಾಗಿವೆ.

೧/೨ ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರೆ ಫಲವಾಗಿ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಧನ ಕೇಳಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. ೨೦೦೬ ರಲ್ಲಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ೩೬.೭% ರಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಇಲ್ಲದ ಲೋಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರಮಾಣ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೧೦.೭% ರಷ್ಟಿತ್ತು.

ಈ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಹೊರಬೀಳುವ ಸತ್ಯವೇನೆಂದರೆ, 'ಸರ್ಕಾರ ಕಾನೂನಿನ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ಧನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮ (affirmative action) ಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಆಡಳಿತದ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಹಾಜರಿ, ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಾತ್ರ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ' ಎಂದಿದೆ ಈ ವರದಿ.

ವಿದೇಶದಿಂದ.....

ಹಂತಕರಿಗೆ ನೇಣು

ಬಾಂಗ್ಲಾ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ, ಷೇಕ್ ಮುಜಿಬುರ್ ರಹಮಾನ್‌ರನ್ನು ಸೇನಾ ಕ್ಷಿಪ್ರಕ್ರಾಂತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಬಾಂಗ್ಲಾ ಸೇನಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಪೈಕಿ ಐವರನ್ನು ಜನವರಿ ಕೊನೆಯ ವಾರದಲ್ಲಿ ನೇಣಿಗೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆಗಸ್ಟ್ ೧೫ ೧೯೭೫ ರಲ್ಲಿ ಸೇನಾ ದಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೇನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಾಂಗ್ಲಾದ ಅಂದಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕೊಂದು ಆಡಳಿತವನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ನಂತರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಂಗ್ಲಾಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮರುಕಳಿಸಿದ ನಂತರ ಈ ಸೇನಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ನ್ಯಾಯಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಹತ್ಯೆಕೋರರು ಬಾಂಗ್ಲಾದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಸೆರೆಸಿಕ್ಕ ಐವರ ವಿಚಾರಣೆ ಈ ೩೫ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸೆಷನ್ಸ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಬಾಂಗ್ಲಾ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ೨ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಸೆಷನ್ಸ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವಿಧಿಸಿದ್ದ ಮರಣ ದಂಡನೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತ್ತು.

ಹತ್ಯೆಕೋರರ ತಾವು ಸೇನಾ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೇವಲ ಮಿಲಿಟರಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕಿದೆ, ನಾಗರಿಕ ಸೆಷನ್ಸ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾದಿಸಿದ್ದರು.

ಲಹರಿ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು
ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕೊಡಲಿಚ್ಛಿಸಿದ್ದೀರಾ?
ಭಂಡಾರದಿಂದ ಪುಸ್ತಕ ಎರವಲು
ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ?

ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ:

ನಾಗೂರ್ ರೋಜಾ

ನಿರ್ದೇಶಕಿ

ಲಹರಿ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರ,

ಮೊಬೈಲ್ ನಂ. ೯೩೪೧೯೬ ೨೯೦೦

ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಇ-ಕಸ: ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಭಾರತ

ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಾಮಾನುಗಳಾದ ಗಡಿಯಾರ, ಆಟಿಕೆ, ಫೋನ್, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಪುನರ್ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಎಸೆಯುವ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಕಸದ ಗುಡ್ಡ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ.

ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ (U.N)ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆಯೊಂದರ ಪ್ರಕಾರ ೨೦೦೭ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದ ಇ-ಕಸ ೨೦೨೦ರ ವೇಳೆಗೆ ೫೦೦% ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿದೆ. ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪರಿಸರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ನಡೆಸಲಾದ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಈ ಇ-ಕಸ ಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಹೇಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಬಂಧಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳತ್ತ ದೂಡುತ್ತದೆಂಬ ಭಯಾನಕ ಚಿತ್ರಣ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಗ್ರೀನ್ ಪೀಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಚಿತ್ರಣದಂತೆ ೨೦೧೨ರ ವೇಳೆಗೆ ಭಾರತ ೮,೦೦,೦೦೦ ಟನ್ ಇ-ಕಸದಿಂದ ತುಂಬಲಿದೆ.

ಇ-ಕಸದ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕಾಯ್ದೆಯೊಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಈಗಿರುವುದು ಕೇವಲ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ (ನಿರ್ವಹಣೆ, ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ ಗಡಿ ಸಾಗಾಣೆ) ನಿಯಮಗಳು, ೨೦೦೮. ಈ ನಿಯಮಗಳಡಿ ಈವರೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಇ-ಕಸದ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಒಂದೆ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ನೋಂದಾಯಿತವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಕಸದ ರಾಶಿಯನ್ನು ಗುಡಿಸಲು ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಸಾಕೆ?

ಭಾರತ ಈ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದೂ ತನ್ನ ಸದ್ಭದ್ರೆಯಿಂದಲ್ಲ, ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಬೆಸೆಲ್ ಕನ್ವೆನ್ಷನ್‌ನ ಒತ್ತಡದಿಂದ.

ಪೊಲೀಸರ ಪ್ರಚಾರದ ಹುಚ್ಚಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ

ಭೀಬತ್ಸ, ಹೇಯ ಅಪರಾಧವೊಂದು ನಗರದಲ್ಲಿ ಘಟಿಸಿದೆ. ಕೃತ್ಯ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರಿಗಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಇಡೀ ಸಮಾಜದ ಅಂತಃ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಕಲಕುವಂತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಪೊಲೀಸ್ ಹಿರಿ-ಕಿರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಟಿ.ವಿ. ಕ್ಯಾಮೆರಾ ಮುಂದೆ ಸಾಲುಗಟ್ಟಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಈವರೆಗೆ ಮಾಡಿರುವುದೇನು, ಮುಂದೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದೇನೆಂದು ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಎಷ್ಟು ತಂಡಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಲಾಗಿದೆ, ಅವರನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಳಿಸಲಾಗುವುದು, ಇತ್ಯಾದಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಎಗ್ಗುಸಿಗಿಲ್ಲದೆ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮುಂದೆ ಬಯಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಇವರ ಪ್ರಚಾರದ ಹುಚ್ಚಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಬಾರದೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಪ್ರಚಾರದ ಹುಚ್ಚಿನ ಮಾತಲ್ಲ. ಅಪರಾಧಿಗಳು ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾವ ಪೊಲೀಸರ ತಂಡವನ್ನು ಕಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ಕ್ಯಾಮೆರಾ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅಪರಾಧಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಕೂತಿರುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಈಗ ಇದ್ದಲ್ಲದಕ್ಕೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕುವ ಸಮಯ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ. Act Now for Harmony and Democracy ಹೆಸರಿನ ದೆಹಲಿ ಮೂಲದ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದು ದೆಹಲಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹೂಡಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ದೆಹಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೋರಿತ್ತು.

ಈಗ ವಿಚಾರಣೆಯ ಅಂತಿಮ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರ್ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿವಾದವಾಗಿ ಪೊಲೀಸ್-ಮಾಧ್ಯಮ ಸಂಬಂಧದ ಬಗ್ಗೆ ಕರಡು ನೀತಿ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ದೆಹಲಿ ಪೊಲೀಸರು ಲಂಡನ್ ಮೆಟ್ರೋ ಪಾಲಿಟನ್ ಪೊಲೀಸರ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ, ಅಪರಾಧ ಸುದ್ದಿಯ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ನಿಯೋಜಿತ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪೊಲೀಸರು ತಮ್ಮ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಅಪರಾಧಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ತನಿಖೆ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಪ್ರತಿ ಸಂಜೆ ತನಿಖೆಯ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳನ್ನು ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಲೈಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಗಳಲ್ಲಿ ಶೋಷಿತರ ಹೆಸರು- ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಪೊಲೀಸರಿಗೂ ಇಂಥ ಕಡಿವಾಣ ಬೇಕಲ್ಲವೇ?

ಅಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆ

ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ನೇಮಕಾತಿ, ಪದೋನ್ನತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ, ಪಕ್ಕದ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿಯೂ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತವೆ. ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಇಫ್ತಿಕಾರ್ ಚೌಧರಿಯವರ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿರುವ ಸರ್ಕಾರ ಚೌಧರಿ ಒಲ್ಲದ ಉ.ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಸ.ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದೆ.

ಲಾಹೋರ್ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಖ್ವಾಜಾ ಮುಹಮ್ಮದ್ ಷರೀಫರನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸ.ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಡ್ತಿ ನೀಡಿ ಕಳಿಸಿದೆ. ಇವರ ಹೆಸರನ್ನು ಸ.ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ವಿರುದ್ಧ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ವಿಪಕ್ಷ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ್ ಪೀಪಲ್ ಪಾರ್ಟಿ ಬೀದಿಗಿಳಿದಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಶಾಸಕಾಂಗ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಮಧ್ಯೆ ತಿಕ್ಕಾಟ ಶುರುವಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ.

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಲಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆ, ನಂ. ೨೯೮೦, 'ಲಕ್ಷ್ಮೀದೀಪ', ೧೭ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಬನಶಂಕರಿ ೨ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೭೦

ಮುದ್ರಣ : ವೀ ಕೇ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ & ಪಬ್ಲಿಷರ್ಸ್, ನಂ. ೩೯೬, ಉಳಿಗಾ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಸಂಪಿಗೆ ರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೦೩ ಸಂಪಾದಕರು : ಜಿ.ಎಸ್.ನಟರಾಜನ್